

پاسخ تمرین سری اول

۱- مسئله ۸ از فصل ۱

$$(e, \frac{19}{V}) \rightarrow Q - Q_1 = e - \frac{19}{V} \simeq 0.004, \frac{Q - Q_1}{Q} \simeq 0.00147, \frac{Q - Q_1}{Q} \times 100 \simeq 0.147\%$$

$$(\frac{5}{6}, 0.18333) \rightarrow Q - Q_1 = \frac{5}{6} - 0.18333 \simeq 3/3 \times 10^{-3}, \frac{Q - Q_1}{Q} = 4 \times 10^{-3}, \frac{Q - Q_1}{Q} \times 100 = 0.4\%$$

۲- مسئله ۲۰ از فصل ۱

$$I_n = \int_1^n x^n e^{x-1} dx = x^n e^{x-1} \Big|_1^n - \int_1^n nx^{n-1} e^{x-1} dx = 1 - n \int_1^n x^{n-1} e^{x-1} dx \rightarrow I_n = 1 - nI_{n-1}$$

تابع نمایی در زیر انتگرال در بازه داده شده کوچکتر از یک بوده و با افزایش n ، تابع x^n در بازه داده شده کوچکتر می شود. لذا حاصل انتگرال کوچک خواهد شد. اگر فرض کنیم با افزایش n ، حاصل انتگرال به عدد ثابت k میل می کند، خواهیم داشت:

$$I_n = 1 - nI_{n-1} \rightarrow k = 1 - nk \rightarrow k(1+n) = 1 \rightarrow k = \frac{1}{n+1} \rightarrow k = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n+1} = 0$$

$$I_1 = \int_1^1 e^{x-1} dx = e^{x-1} \Big|_1^1 = 1 - e^{-1} \simeq 0.632$$

فرض کردیم به عنوان مثال، محاسبات میانی را با سه رقم اعشار انجام دهیم.

$$I_n = 1 - nI_{n-1} \rightarrow I_1 = 1 - I_1 = 0.368 \rightarrow I_2 = 1 - 2I_1 = 0.264 \rightarrow I_3 = 1 - 3I_2 = 0.208 \rightarrow I_4 = 1 - 4I_3 = 0.168 \\ \rightarrow I_5 = 1 - 5I_4 = 0.160 \rightarrow I_6 = 1 - 6I_5 = 0.140 \rightarrow I_7 = 1 - 7I_6 = 0.172$$

پس الگوریتم ناپایدار است.

برای اینکه الگوریتم از دقت سه رقم با معنی که در اینجا یعنی سه رقم اعشار در محاسبه I_4 برخوردار باشد، بایستی محاسبات با دقت بالاتر بکار رود.

خطای مطلق در مرحله n ام با توجه به خطای حاصلضرب، برابر $n\Delta I_{n-1}$ است. برای اینکه دقت در محاسبه I_4 سه رقم اعشار باشد، لذا

$$\text{حداکثر خطای مطلق در این مرحله برابر } 0.0005 \text{ است. پس حداکثر خطای محاسبه } I_4 \text{ برابر } 1/24 \times 10^{-8} \simeq \frac{0.0005}{8!} \text{ خواهد بود.}$$

بنابراین محاسبات میانی را با ۸ رقم اعشار انجام می دهیم.

$$I_1 = 1 - e^{-1} \simeq 0.63212056 \rightarrow I_1 = 1 - I_1 = 0.36787944 \rightarrow I_2 = 1 - 2I_1 = 0.26424112 \rightarrow$$

$$I_3 = 1 - 3I_2 = 0.20728664 \rightarrow I_4 = 1 - 4I_3 = 0.17089336 \rightarrow I_5 = 1 - 5I_4 = 0.1455328 \rightarrow$$

$$I_6 = 1 - 6I_5 = 0.1268032 \rightarrow I_7 = 1 - 7I_6 = 0.1123776 \rightarrow I_8 = 1 - 8I_7 = 0.1009792 \rightarrow I_9 = 1 - 9I_8 = 0.0911872$$

مقدار I_4 با دقت سه رقم اعشار برابر ۰/۰۹۱ است.

۳- مسئله ۱ از فصل ۲

$$f_1(x) = 5x - 4 \cos(x), f_1 \text{ is continuous}, f_1(0) = -4, f_1(\frac{\pi}{4}) = 5\frac{\pi}{4} - 2\sqrt{2} = 1.09 > 0 \rightarrow f_1(0)f_1(\frac{\pi}{4}) < 0$$

پس طبق قضیه بولتزانو در بازه $[0, \frac{\pi}{4}]$ حداقل یک ریشه دارد.

$$f_1(x) = 5x - 4 \cos(x) \rightarrow f_1'(x) = 5 + 4 \sin(x) > 0 : x \in [0, \frac{\pi}{4}]$$

لذا بر اساس قضیه دوم در بازه فوق حداکثر یک ریشه دارد. بنابراین فقط یک ریشه دارد.

$$f_{r_9}(x) = x^2 - 5x - 6, f_{r_9} \text{ is continuous}, f_{r_9}(2) = -8, f_{r_9}(3) = 6 > 0 \rightarrow f_{r_9}(2)f_{r_9}(3) < 0$$

پس طبق قضیه بولتزانو در بازه $[2, 3]$ حداقل یک ریشه دارد.

$$f'_{r_9}(x) = 2x - 5 > 0 : x \in [2, 3]$$

لذا بر اساس قضیه دوم در بازه فوق حداکثر یک ریشه دارد. بنابراین فقط یک ریشه دارد.

برای آنکه محدوده بقیه ریشه ها را بدست آوریم از قضایای دیگر استفاده می کنیم. بنابر قضیه علامت دکارت داریم:

تعداد تغییر علامت تابع برابر ۱ است. پس حتما یک ریشه مثبت دارد که محدوده آن قبلا تعیین شد. ریشه صفر ندارد. زیرا مقدار ثابت

صفر نیست. تعداد تغییر علامت تابع $f_{r_9}(-x) = -x^2 + 5x - 6$ برابر ۲ است. لذا تعداد ریشه های منفی تابع اصلی، ۲ یا صفر است.

بنابراین یک ریشه مثبت و دو ریشه مختلط و مزدوج یکدیگر دارد و یا یک ریشه مثبت و دو ریشه منفی خواهد داشت.

$$\text{بر اساس قضیه Rouché Bound داریم: } \frac{6}{6 + \max(1, 5)} \leq |x| \leq 1 + \frac{1}{1} \max(5, 6) \rightarrow \frac{6}{11} \leq |x| \leq 7$$

۴- مسئله ۱ و تابع ۲۹ از فصل ۲

$$f(x) = x^2 - 5x - 6 \rightarrow f'(x) = 2x - 5 \rightarrow x_{n+1} = x_n - \frac{x_n^2 - 5x_n - 6}{2x_n - 5} \rightarrow x_{n+1} = \frac{2x_n^2 + 6}{2x_n - 5}, x_0 = 3 \rightarrow$$

$$x_1 = 2/72727 \rightarrow x_2 = 2/68978 \rightarrow x_3 = 2/689100 \rightarrow x_4 = 2/689100$$

محاسبان میانی باید ۵ رقم اعشار باشد.

دستور roots:

با اجرای دستور عملهای ذیل:

```
>> a=[1 0 -5 -6];
```

```
>> roots(a)
```

نتیجه ذیل حاصل خواهد شد:

```
ans =
```

```
2.6891 + 0.0000i
```

```
-1.3445 + 0.6507i
```

```
-1.3445 - 0.6507i
```

مقایسه این نتایج با ریشه حقیقی مسئله ۴ نشان از دقت گفته شده در مسئله ۴ دارد.